

Aan

raadscommissie
Ruimte &
Gebiedsontwikkeling

Van

college van B&W

Datum

19-09-
2024

Betreft

Opvang vluchtelingen in Ouder-Amstel

Samenvatting

De gemeenteraad heeft aangegeven eerst zelf te willen praten over de opvang van vluchtelingen in Ouder-Amstel. Om dat gesprek te faciliteren legt het college de gemeenteraad deze notitie voor, die de raad tijdens de commissievergadering van 17 oktober onderling kan bespreken. Tijdens en na de informatieavonden 11, 12 en 13 juni 2024 over mogelijke asielopvang hebben actieve inwoners gevraagd wat de raad vindt van de opvang van vluchtelingen in de gemeente Ouder-Amstel.

De opvang van vluchtelingen is voor het college een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Er is een tekort aan opvangplekken voor alle groepen vluchtelingen: minderjarigen, Oekraïners, statushouders en asielzoekers. De Spreidingswet verplicht voorlopig tot de opvang van asielzoekers.

Het college heeft vele criteria gehanteerd bij haar onderzoek naar locaties voor asielopvang en voor vluchtelingen uit Oekraïne, o.a. in Entrada 700. Het betreft zowel neutrale, vaak technische criteria als meer zachte criteria, zoals leefbaarheid en de relatie met eigenaren en gebiedsontwikkeling.

Proces besluitvorming

Het voorstel van het college is dat de raad tweemaal in het openbaar spreekt over de opvang van vluchtelingen, allereerst over criteria. Hiermee volgt het college het eerdere plan om na de inwonersavonden in juni bij u terug te komen. Onze insteek is echter veranderd door recente ontwikkelingen, landelijk, regionaal en lokaal.

Eerder was het plan om alleen concrete locaties voor te stellen voor asielzoekers. Inwoners hebben voorafgaand, tijdens en na afloop van de informatieavonden 11, 12 en 13 juni 2024 gevraagd naar de rol en verantwoordelijkheid van de gemeenteraad.

Wat speelt er

In mei 2023 besloot het college tot het doen van een onderzoek naar één of meerdere locaties voor een asielzoekerscentrum (azc). Vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om asielzoekers in Nederland een fatsoenlijk onderdak te bieden, maar ook om klaar te zijn voor de komst van de Spreidingswet. Deze wet is sinds 1 februari 2024 van kracht. Het college gaat ervan uit dat de raad een opvanglocatie voor vluchtelingen in Ouder-Amstel wil realiseren, zoals is uitgesproken tijdens het interpellatiedebat van 27 juni 2024.

Er is landelijk een tekort aan opvangplekken voor alle groepen vluchtelingen: minderjarigen, Oekraïners, statushouders en asielzoekers. De Spreidingswet verplicht voorlopig tot de opvang van asielzoekers, waaronder minderjarige.

Deze wet schrijft voor dat de gemeente Ouder-Amstel per 1 juli 2025 91 plekken voor asielzoekers realiseert. Op dit moment vangt Ouder-Amstel 30 minderjarige asielzoekers (amv's) op. Dat betekent dat het college nog een plek moet vinden voor 61 asielzoekers.

In het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet staat dat deze Spreidingswet verdwijnt. Echter, op dit moment hebben alle gemeenten vanuit de Spreidingswet tot nader order een wettelijke verplichting om asielzoekers op te vangen, in ieder geval voor de huidige tweejarige cyclus. Ambtelijk is de verwachting tot minimaal januari 2026, ook omdat zowel de Eerste als Tweede Kamer een zogenaamde intrekingswet moeten aannemen.

In het nieuwe Regeerprogramma staat over de opvang van vluchtelingen o.a. dat het uitgangspunt is dat de instroom wordt beperkt en dat er tegelijkertijd voldoende sobere opvang voorhanden is. Het kabinet doet niet af aan de ruimte die gemeenten hebben voor kleinschalige opvanglocaties. Het kabinet gaat op zoek naar een aantal 'sobere grootschalige opvanglocaties'. De gemeentelijke opvang (financiering) wordt beperkt tot het meest basale (zie eindnoot').

Het college heeft in juni van dit jaar drie informatieavonden gehouden, waarin zij haar twee voorkeurslocaties voor de opvang van asielzoekers heeft voorgelegd aan inwoners en ondernemers. Tijdens deze informatieavonden heeft de portefeuillehouder in zijn presentatie aangegeven dat de raad in het najaar van 2024 het besluitvormingsproces verder oppakt.

Op 1 augustus ontving u van het college een vijftal stukken inzake mogelijke bebouwing t.b.v. een opvanglocatie voor asielzoekers. In de week van 7 oktober ontvangt u de twee hoofdrapporten, van de verkenners en van Royal HaskoningDHV (RHDHV). Het verstrekken van de beloofde informatie heeft vertraging opgelopen, met name door de Woo-verzoeken die zijn ingediend. Hiervoor geldt een uitgebreide procedure voor instemming door rechthebbende belanghebbenden voor het openbaar maken van informatie.

Vragen aan de raad

Met de geschetste ontwikkelingen in het achterhoofd stelt het college uw raad voor om kaders te stellen. Hiertoe legt het college de volgende vijf vragen aan u voor over een zoektocht naar één of meerdere opvanglocaties voor vluchtelingen:

- 1) Voor welke doelgroep en/of doelgroepen zoekt de gemeente Ouder-Amstel naar één of naar meerdere extra opvanglocaties?
- 2) Voor welke periode wil Ouder-Amstel opvang bieden?
- 3) Hoeveel opvangplekken wil de gemeente realiseren?
- 4) Aan welke criteria moet een opvanglocatie voor de gekozen doelgroep voldoen en wat vindt de raad van de door het college gehanteerde criteria voor de opvang van asielzoekers?
- 5) Hoe steken we de participatie op dit dossier in?

De beantwoording van deze vragen geeft input voor de tweede raadsbijeenkomst, die afhankelijk van de uitkomst van de discussie zal worden ingepland.

De tot nu toe gehanteerde criteria

Het college heeft twee verkenners en advies- en ingenieursbureau RHDHV locaties laten onderzoeken voor de opvang van asielzoekers. Hiervoor hebben zij diverse vrij harde, neutrale en veelal kwantitatieve criteria gebruikt. Deze technische, neutrale criteria zijn in samenspraak met RHDHV gebruikt, en eerder vertrouwelijk gepresenteerd aan uw

raad op 17 mei 2024. De keuze voor een geschikte locatie is echter niet te maken alleen op basis van technische criteria.

RHDHV en het college hebben uiteindelijk voor 10 locaties SWOTs gemaakt, sterkte-zwakke analyses. Hiervan zijn er 8 openbaar, die uw raad 1 augustus heeft ontvangen. In deze SWOTs staan ook meer kwalitatieve criteria. De in de twee rapporten genoemde locaties zijn beoordeeld op de volgende technische criteria:

- a. Voldoet aan het programma van eisen van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)
- b. Buurgemeenten Diemen en Uithoorn werken hier ook mee
- c. Bodem en kabels & leidingen
- d. Ecologie en landschap
- e. Bereikbaarheid en verkeersveiligheid
- g. Afstand tot voorzieningen (met name supermarkt)
- h. geluidsbelasting voor asielzoekers
- i. grove raming relatieve kosten (€, €, €€€)

Het college heeft aan de SWOTs van RHDHV in haar 10 SWOTs (van dezelfde locaties) een aantal meer kwalitatieve beoordelingscriteria toegevoegd:

1. Leefbaarheid en veiligheid
2. Draagvlak
3. Relatie met de eigenaren
4. Relatie met andere plannen (met name gebiedsontwikkeling)

De onderdelen "relatie met eigenaren" en "relatie met gebiedsontwikkeling" zijn deels vertrouwelijk. Deze vertrouwelijke onderdelen zijn niet schriftelijk vastgelegd, en staan veelal niet vermeld in de SWOTs. Ook voor de eerdere locatiekeuzes voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, asielzoekers en amv's heeft het college vergelijkbare criteria gebruikt.

Wat speelt er per doelgroep

Doelgroep	Huidige regelgeving	Prognose ontwikkeling
Asielzoekers	De Spreidingswet is sinds 1 februari 2024 van kracht. Ouder-Amstel moet per 1 juli 2025 91 plekken voor asielzoekers gerealiseerd hebben. Omdat Ouder-Amstel 30 minderjarige asielzoekers (amv's) opvang, resteert een taakstelling van 61. Spreidingswet biedt de mogelijkheid dat gemeenten met normbedrag zelf de opvang van asielzoekers op zich nemen (i.p.v. COA), vergelijkbaar als bij opvang Oekraïners.	Het nieuwe kabinet is van zins de Spreidingswet af te schaffen. Alle gemeenten hebben vanuit de Spreidingswet tot nader orde een wettelijke verplichting om asielzoekers op te vangen, in ieder geval voor de huidige tweejarige cyclus. Ambtelijk is de verwachting tot minimaal januari 2026.
Amv's	Op dit moment vangt Ouder-Amstel 30 minderjarige asielzoekers (amv's) op.	Amv's vallen onder de Spreidingswet. Ouder-Amstel heeft een taakstelling van 8

		amv's, waar zij ruim aan voldoet.
Oekraïners	Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang. Ouder-Amstel heeft een taakstelling van 48, en per 1 januari 2025 van 59. Haar huidige opvang van 220 Oekraïners in Entrada 700 loopt tot december 2025. De Tijdelijke wet opvang Oekraïners stelt dat financiering nog een jaar doorloopt na afloop van de Regeling Tijdelijke Bescherming Oekraïense ontheemden, voor een geleidelijke afbouw.	De Regeling Tijdelijke Bescherming Oekraïense ontheemden loopt tot maart 2026, zo lang de oorlog duurt. Per 1 januari 2025 dalen de normbedragen enigszins, met nadrukkelijker het verzoek tot terugbetaling van niet-gemaakte kosten aan het Rijk.

De huisvesting van statushouders valt buiten deze memo. Dit is reeds vele jaren een wettelijke taak, en zal dit naar verwachting blijven. De gemeente Ouder-Amstel voldoet aan haar wettelijke taken. Zij werkt met de gemeente Amsterdam en woningcorporatie Ymere aan de toekomstige huisvesting van statushouders in de flexwoningen in De Nieuwe Kern.

Wie is er bij betrokken en hoe communiceren we?

Het college heeft de inwoners in juni toegezegd opnieuw een inwonersavond te organiseren, na raadsbesluitvorming. De inhoud van deze avond hangt mede af van de uitkomsten van de raadsbijeenkomsten.

Daarnaast stelt het college voor digitaal input op te halen bij inwoners en ondernemers via de interactieve website www.samenmakenweouder-amstel.nl.

Het voorstel van het college is opnieuw met inwoners in gesprek te gaan nadat deze fase is afgerond.

Wat is het vervolg?

Het is nu aan uw raad om uitspraken te doen mede op de hierboven geschetste vragen, om vervolgens de tweede bijeenkomst definitief in te plannen.

ⁱ Zie hiervoor hoofdstuk 2, paragraaf D, p. 22 van het regeerprogramma via de volgende link: [Hoofdstuk 2. Grip op asiel en migratie | Regering | Rijksoverheid.nl](https://www.regering.nl/hoofdstuk-2-grip-op-asiel-en-migratie)